



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Tertio Capite.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

Quantum? Quanta hæc obiectio sui fuit? quod iacuit coram Deo, & iram eius, tanquam pollutus tuis & tot turpissimorum hominum flagitijs, idolis, libidinibus, & alijs probris. Quid nos superbi cum filius Dei in tantam humilitatem sese abiecerit. Hæc in prædicatione cogitare utile est.

TERTIVS finis accedat, docet ut tuum exemplum proficiat ad retinendam publicam congregationem. Nam si pauci vterentur Sacramento, & paulatim homines ab hoc congressu, tandem Ecclesiæ prorsus obliuiscerentur publicæ congregationis, concionum & Sacramenti, sicut accidit in magna parte orbis terrarum, ubi soli sacrificuli legunt Missas, populus abest à templis, nec audit conciones, nec intelligit vsum Sacramenti.

EST autem mandatum Dei, ut singuli suo exemplo invitent alios ad hanc publicam congregationem, ut docet præceptum de Sabbato, quia Deus vult ministerium esse publicum, vult publice sonare vocem Evangelij, vult omnes hanc audire & discere. Promittit etiam se interfuturum his congressibus, & preces exauditurum, ut Math. 18. clare dicitur: Vbi sunt duo aut tres congregati in nomine meo, in medio eorum sum. De quacumque re duo consenserint, hæc fiet eis à Patre meo cœlesti. Hac dulcissima promissione, commendat nobis Christus publicam congregationem, vult nos amare veras, Ecclesiam, esse κοινωτικόν, odit distractiones & dissipationes.

QUARTVS finis est, Confessio doctrinæ. Cum sumis sacramentum, ostendis te eius Ecclesiæ doctrinam approbare, & vellemus esse eius cœtus, cum quo manducas agnum.

QUINTVS finis est, Simul manducare mutua dilectionis vinculum est. Sic utrumque vltimum fuit in faciendis fœderibus, velci iisdem rebus uniteratis. Et Paulus admonet hanc communionem vinculum esse mutua dilectionis, sicut panis est vnus, ita multi sumus vnum corpus. Hæc de finibus ita intelligantur, ne principalis finis omitatur, neue aliquid affingatur, quod pugnet cum principali fine, & doctrinam de vera vsa Sacramenti & de exercitio fidei obruat.

DE TERTIO CAPITE.

Qui sint admittendi, ex dicto Pauli satis intelligi potest: Qui manducat indigne, iudicium sibi manducat. Sumunt autem indigne, qui perseverant in delictis contra conscientiam, seu manifestis, seu arcanis. Item, Qui non afferunt penitentiam & fidem.

Sed ministri iudicare non possunt, nisi de manifestis delictis. Atque ergo eos, qui polluti manifestis delictis, non emendant se, etiam si meminissent præcepti: Nolite sanctum dare canibus. Illud etiam ad Pastorum officium pertinet, explorare doctrinam, & fidem singulorum in populo: & proficere fidem, & ostendere quid sentiamus de doctrina,

m 5 doctrina,

doctrina, apud Pastores singuli debemus. Sicut Petrus precipit, ut peccati sui reddere rationem de fide nostra. Quia vero agitur penitentiam, & serio expauescunt, hi non fugiant Sacramenti usum, propter priores lapsus: Sed sciant ideo hoc tantum pignus propolium esse, ut fides de remissione peccatorum accendatur & confirmetur, & mens reconciliata Deo, rursus eam inuocet, & seruiat ei bona conscientia. Nitatur mens non propria dignitate & puritate, ut filius patris rediens ad patrem, non praedicat sua officia & merita, sed agitur, accusat & deplorat suam culpam: Ita nos nostras sordes agnoscamus & accusemus, & confugiamus ad misericordiam propter Christum remissam, cuius misericordiam pignus est haec ipsa cena, in qua Christus nos sibi tanquam membra adiungit, & restatur donari nobis remissionem peccatorum gratis, hoc est, non propter nostram dignitatem, quia ipse pro nobis factus est victima. Haec cum in usu Sacramenti inuocatione pie cogitantur, ex his ipsis exercitijs fidei magis diliguntur, quam ex longis disputationibus, & collatio facile diligitur abusus.

DE QUARTO CAPITE.

CONTRA huius Sacramenti pium usum, de quo dixi, perierunt in Ecclesia horrendae prophanationes, quas taxari & vitare esse est, iuxta illud: Fugite idola. Ac primum teneatur regulae spicua & firma: Ceremonia non habet rationem Sacramenti, nisi non est signum gratiae Deo placens, cum aliquid instituitur contra praeter verbum Dei, aut cum transformatur ceremonia in opus generis diuersum, id est, cum alius finis constituitur, quam qui a Deo praescriptus est, ut si quis aquam Baptismi circumferret spectandam, aut in ea inclusum esse Spiritum sanctum, aut si quis Baptismo uteretur ad sanandam lepraem. Ita nunc Iudaica & Turcica circumstantia iam habet rationem Sacramenti, hoc est, non placet Deo, sed est spectaculum impium & damnatum a Deo, si enim contra verbum Dei

Ex hoc exemplo multi manifesti abusus coenae Domini videri possunt. Spectaculum in quo panis circumferretur, certe non est dedicatio. Dixit autem Christus, Accipite, manducate. Nihil ad Sacramenti rationem quadrat, partem auferre, & alligare ibi Christi prorsus sine vilo verbo diuino. Sic transformatur ceremonia in opus generis diuersum, cum dicunt, se offerre filium Dei pro vniuersis, & mereri eis remissionem peccatorum. Longius etiam diligitur ab institutione, cum confertur ad bona corporis impetrandam, ad victoriam, ad felicitatem in mercatu, ad depellendum morbum. Sic offert sacrificulus, ut alijs haec bona impetret, res aliena ad institutionem agitur. Alienissima vero est, cum sacrificuli ignari quid sit tantum sui ventris causa hanc oblationem (ut vocant) faciunt.